

Elke beslissing die je neemt zonder systeem, wordt genomen door iets anders. Angst voor het verlies. Ego dat een eerdere keuze verdedigt. Vermoeidheid om elf uur 's avonds. Je analyseert tot het moment voorbij is, je beslist terwijl de emotie nog stuurt, en je herhaalt dezelfde fout omdat niets haar tegen het licht hield. De keuze voelde als een oordeel over wie je bent, dus verdedigde je je positie in plaats van de feiten te lezen.

Het gangbare advies is: vertrouw op je gevoel en beslis sneller. Dat werkt tot de inzet echt is, en dan is je intuïtie precies het systeem dat je hier bracht.

Stoic Systems for Decision-Making behandelt stoïcisme als wat het altijd was: geen stemming, geen muur van citaten, maar een technische discipline om het oordeel onder druk te sturen. Marcus Aurelius hield geen dagboek bij. Hij draaide een protocol. Dit boek reconstrueert dat protocol als STOIC: vijf trainbare vaardigheden, verankerd in moderne beslissingswetenschap, die goed oordeel installeren als infrastructuur in plaats van hoop.

De vijf vaardigheden:

- Selective Attention: bepaal wat überhaupt tot je oordeel mag doordringen.
- Temporal Distance: schep ruimte tussen de impuls en de onomkeerbare keuze.
- Outcome Detachment: maak je eigenwaarde los van de uitkomst, zodat je risico helder leest.
- Intentional Architecture: leg vooraf je commitments, stopcriteria en pre-mortems vast.
- Continuous Review: maak van elke beslissing een feedbacklus, geen verhaal dat je jezelf vertelt.

Het resultaat is niet een rustiger persoon die op dezelfde manier beslist. Het is een operator wiens oordeel standhoudt als de runway kort is, de data dun, en de kamer op je wacht.

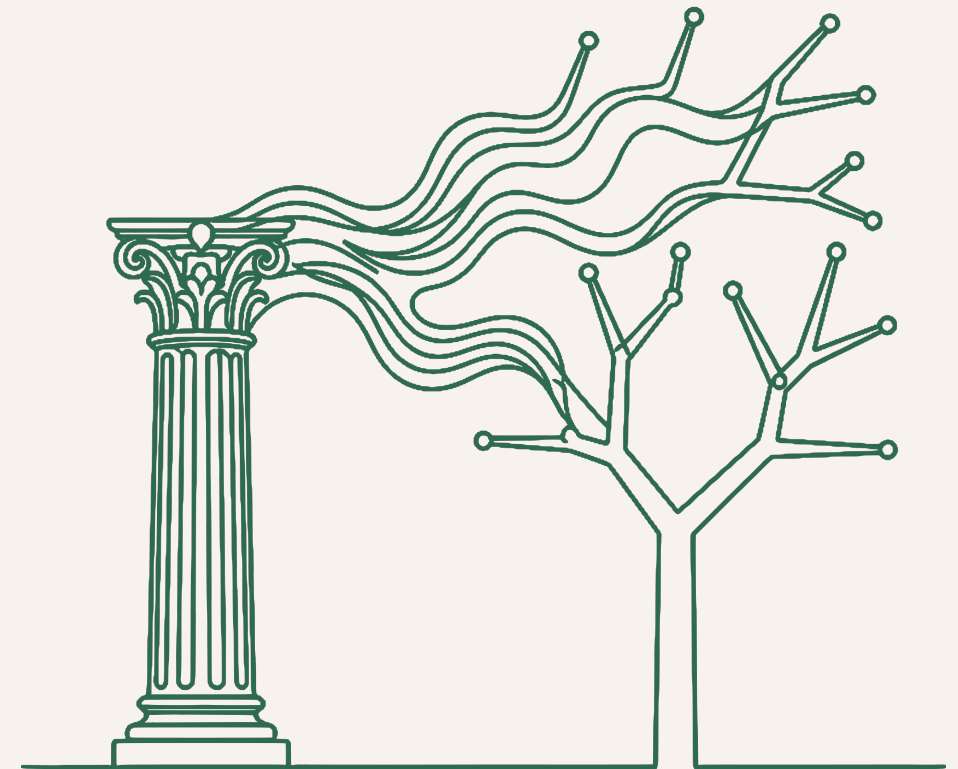
Als je het zat bent om op je gevoel te beslissen en de brokken achteraf "ervaring" te noemen, dan is dit het systeem dat je tot nu toe hebt geïmproviseerd.

drs. Len P. van der Hof

Hij bouwt besturingssystemen voor het strategische zelf. Behandelt ondernemerschap, AI en machine learning, marketing, filosofie, psychologie en gezondheidsoptimalisatie als één engineeringprobleem. MSc in Strategic Entrepreneurship, Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit.

Stoïcijnse Systemen voor Beslissingen

Een praktisch raamwerk voor helder oordeel onder druk

Len P. van der Hof

Systems for the Strategic Self